

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **A. K.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem Zlín, tř. Tomáše Bati 21, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 4. 2015, č. j. 18 A 31/2014 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I.
Vymezení věci

Městský úřad Rožnov pod Radhoštěm rozhodnutím ze dne 19. 3. 2014, č. j. MěÚ/OD/37496/369/2013/LL, uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 29. 10. 2013 překročil v obci Rožnov pod Radhoštěm, na ulici Kramolišov, u domu č. p. 975, ze směru z místní části Uhliska ke křižovatce Partyzánská a Jihozápadní obchvat, nejvyšší povolenou rychlost. Za přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 3500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 5. 2014, č. j. KUZZL-28199/2014, odvolání žalobce zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 17. 4. 2015, č. j. 18 A 31/2014 – 28, zamítl.

Krajský soud shledal nedůvodnou námitku žalobce, že správní orgán vydal překvapivé rozhodnutí a jako nepodložená odmítl tvrzení, že u ústního jednání bylo zmocněnci žalobce sděleno, že zatím nebude prováděno dokazování a že mu byla poskytnuta lhůta k vyjádření se k věci před provedením dokazování. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že žalobce nebyl řádně poučen podle § 36 odst. 3 správního řádu a nebyla mu dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Krajský soud rovněž odmítl namítané zpochybnění výsledků měření rychlosti vozidla; uzavřel, že měření proběhlo řádně a zákonným způsobem a nebylo potřeba v tomto směru ani provádět další dokazování. Skutkový stav věci byl podle krajského soudu zjištěn úplně a dostatečně, proto správní orgán nepochybil, když nepřistoupil k výsledku strážníků. Tvrzení žalobce, že neřídil předmětné vozidlo, o čemž měl informovat strážníky na místě přestupku, uplatnil žalobce poprvé až ve správní žalobě a krajský soud jej hodnotil jako účelové, neboť nemá oporu v úředním záznamu sepsaném strážníky, ani v pořízené fotodokumentaci.

II.

Obsah kasační stížnosti

Proti rozhodnutí krajského soudu brojí nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností. Krajský soud se dle jeho názoru nedostatečně vypořádal s jeho námitkou, že nebyl řádně poučen podle § 36 odst. 3 správního řádu. Stěžovatel stejně jako v žalobě namítá, že nebyl poučen o datu, kdy správní orgán vydá své rozhodnutí, a legitimně očekával, že po provedeném ústním jednání bude následovat další ústní jednání a doplnění dokazování. Z těchto důvodů se stěžovatel nevyjádřil k podkladům pro rozhodnutí, neboť „*shledal jako taktičtější se vyjádřit teprve po shromáždění všech podkladů rozhodnutí*“. Poučení dle § 36 odst. 3 správního řádu v předvolání k ústnímu jednání označil stěžovatel za nedostatečné, neboť bylo obecné a stěžovatel nebyl informován, kdy budou shromážděny veškeré podklady pro rozhodnutí a kdy nejpozději mu bude umožněno se k pokladům vyjádřit. Ve své argumentaci odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 6. 2009, č. j. 15 Ca 258/2008 – 55.

Dále stěžovatel zpochybnil správnost zjištění skutkového stavu správními orgány a s tím související význam neprovedených důkazů, které navrhoval. Namítá, že neřídil vozidlo, že řidičem v době měření rychlosti byla osoba jiná; a správnímu orgánu vytýkal, že nepřistoupil k provedení důkazu výsledkem zasahujících strážníků, kterým by toto tvrzení stěžovatele mohlo být prokázáno. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že záznam o přestupku a snímek vozidla pořízený rychloměrem byly jednoznačné a dostačující pro prokázání přestupku a výslech zasahujících strážníků nebyl nezbytný. Odůvodnění krajského soudu pokládá stěžovatel za obecné a nereflektující konkrétní případ. Stěžovatel obdobně jako v žalobě opakuje námitky k měření rychlosti. Poukazuje

pokračování

znovu na to, že na fotografii z rychloměru nebyl záměrný kříž, což je nestandardní a krajský soud tuto jeho námitku řádně nevypořádal.

Pokud by byli vyslechnuti zasahující strážníci, pak mohlo být prokázáno tvrzení stěžovatele, že nebyl řidičem vozidla a že tuto skutečnost zasahujícím strážníkům na místě sdělil, a dále mohlo být prokázáno, že strážníci neměli vozidlo v dohledu po celou dobu jeho jízdy, tj. od změření po zastavení. Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že spekuloval, když konstatoval, že strážníci by si museli všimnout výměny na místě řidiče. Podle stěžovatele krajský soud „nepřípustně předjímal, že minimálně jeden policista stojící na likvidačním stanovišti neustále hleděl ve směru ke stanovišti hlídky s rychloměrem a v případě, že by viděl zastavovat jakékoli vozidlo, by tuto skutečnost reflektoval.“

Stěžovatel dále namítá nepřípustnost vydání „rozsudku pro zmeškání“ v řízení před správním orgánem za situace, kdy se účastník v řízení před správním orgánem nedostatečně hájí a předkládá skutková tvrzení až před správním soudem. Stěžovatel stejně jako v žalobě vysvětloval důvody pro svůj procesní postup a taktiku. Znovu poukazoval na to, že v řízení před správním orgánem očekával nařízení dalšího ústního jednání, neboť nebyl řádně poučen dle § 36 odst. 3 správního řádu. Podobně v řízení odvolacím stěžovatel očekával, když odvolací orgán sám napadené rozhodnutí nezrušil, že bude nařízeno ústní jednání. Stěžovatel dále poukazoval na to, že nebyl motivován iniciativně vypovídat proti svému kolegovi a kamarádovi, který vozidlo řídil, a tento fakt nemůže být jediným důvodem k postihu stěžovatele. Stěžovatel namítal, že „v řízení majícím charakter trestního obvinění“ nemůže být potrestán za to, že po celé řízení nepoukazoval na skutečného viníka.

III.

Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

Žalovaný setrval na svých dřívějších vyjádřeních žalobě, na která odkázal. S rozsudkem krajského soudu se plně ztotožnil a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

IV.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

Ačkoli stěžovatel výslovně nepodřadil důvody kasační stížnosti pod příslušné ustanovení s. ř. s., z jejího obsahu se podává, že tak činí z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Stěžovatel totiž krajskému soudu vytýká, že při rozhodování vycházel

z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nevypořádal veškeré žalobní námitky, resp. neprovedl stěžovatelem navrhované důkazy.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Shledal-li by ji důvodnou, již tato skutečnost sama o sobě by bránila přezkoumání věci in meritum; takovou vadu však neshledal. Nejvyšší správní soud konstatuje, že zamítavý výrok krajského soudu je odůvodněn dostatečně, srozumitelně, konzistentně a souladně s obsahem spisů a krajský soud se vypořádal se všemi relevantními námitkami uplatněnými stěžovatelem v žalobě.

Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že nevypořádal jeho námitku směřující proti nedostatečnému poučení podle § 36 odst. 3 správního řádu. Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčuje. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud se uvedenou námitkou zabýval a nepřisvědčil jí. Stěžovatel ostatně fakticky nenamítá vadu, která by měla charakter nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, když polemizuje s konkrétními úvahami a závěry soudu a nesouhlasí s právním hodnocením krajského soudu, které k této námitce učinil.

Podle § 36 odst. 3 správního řádu musí být účastníkům dána možnost vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí ve věci. Ze správního spisu vyplývá, že dne 13. 4. 2013 bylo stěžovateli doručeno předvolání k ústnímu jednání, které se pro omluvu zvoleného zmocněnce stěžovatele Ing. M. J. nekonalo; dne 25. 11. 2013 se ke správnímu orgánu dostavil zmocněnec stěžovatele a převzal kopie str. 1 až 8 spisového materiálu. Další ústní jednání nařídil správní orgán na den 13. 1. 2014 a předvolání k ústnímu jednání bylo zmocněnci stěžovatele doručeno dne 20. 12. 2013. Zmocněnec stěžovatele se znovu omluvil z nařízeného ústního jednání a požádal o stanovení nového termínu. Správní orgán omluvu znovu akceptoval a nařídil ústní jednání na den 17. 2. 2014, předvolání bylo doručeno zmocněnci stěžovatele dne 30. 1. 2014. Předvolání k ústnímu jednání obsahovala ve všech třech případech poučení podle § 36 odst. 3 správního řádu.

Ze správního spisu dále vyplývá, že dne 17. 2. 2014 proběhlo ústní jednání, k němuž se stěžovatel nedostavil, přítomen byl však jeho zmocněnec Ing. M. J. Podle protokolu o ústním jednání byl zmocněnec stěžovatele seznámen s obsahem spisového materiálu MěÚ/OD/37496/369/2013/LL, a to listy číslo 1-24. Byl mu sdělen obsah uvedených listin a zmocněnec stěžovatele po zákonném poučení uvedl, že doba, která mu byla poskytnuta k seznámení se spisovým materiálem, byla dostačující, spisový materiál vzal na vědomí a vyjádří se k němu do 3. 3. 2014.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že smyslem § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníkovi řízení možnost seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí, tj. v době, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován (srovnej např. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009 – 243). Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích koná správní orgán o přestupku ústní jednání; při ústním jednání provádí dokazování, obviněný z přestupku má právo vyjádřit se k důkazům, ke skutečnostem, jež se mu kladou za vinu, seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění. Jakmile je přestupek při ústním jednání v dostatečném rozsahu

pokračování

projednán, vydá správní orgán rozhodnutí ve věci. Tak tomu bylo i v projednávané věci. Stěžovatel byl řádně předvolán k ústnímu jednání, byl poučen o svých právech vyplývajících z § 73 odst. 2 zákona o přestupcích a o právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. Předvolání bylo stěžovateli doručeno, a tím i poskytnuto poučení o právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí v době, kdy již byly shromážděny všechny podklady. Při ústním jednání se zástupce stěžovatele seznámil s obsahem spisového materiálu; v dalším průběhu řízení již nebyl správní spis doplňován o žádné nové podklady. Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit s tvrzením stěžovatele, že správní orgán sdělil zmocněnci stěžovatele u konaného ústního jednání, že „zatím dokazování prováděno nebude“ - tato skutečnost ze správního spisu nevyplývá. Stejně tak nic ze spisového materiálu nenásvědčuje tomu, že by po provedeném ústním jednání mělo být provedeno další dokazování a nebylo proto naprosto namístě, aby stěžovatel legitimně očekával nařízení dalšího ústního jednání, resp. provádění dalšího dokazování.

S ohledem na uvedené, Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem konstatuje, že řízení před správním orgánem I. stupně nebylo stíženou vadou spočívající v porušení § 36 odst. 3 správního řádu. Postup správního orgánu I. stupně nezkrátil stěžovatele na jeho právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, event. se k nim vyjádřit a žalovaný se nedopustil pochybení, které mu stěžovatel ve vztahu k § 36 odst. 3 správního řádu vytýkal. Poučení bylo dostatečné pro zachování práva účastníka řízení podle § 36 odst. 3 správního řádu, protože po skončení ústního jednání správní orgán žádné další podklady do spisu nezařadil a za této situace nebylo jeho povinností znovu a samostatně stěžovatele vyzvat k vyjádření k podkladům pro rozhodnutí. Podklady pro rozhodnutí obsažené ve správním spisu byly v okamžiku ústního jednání úplné a zástupce stěžovatele dostal příležitost se s nimi při ústním jednání seznámit, případně se k nim vyjádřit. Skutečnost, že této možnosti stěžovatel, resp. jeho zástupce nevyužil, nemůže na uvedeném závěru nic změnit; účel § 36 odst. 3 správního řádu byl naplněn (viz např. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 As 24/2009 – 65).

Stěžovatel dále namítal nedostatečné vypořádání jeho námítky směřující proti neprovedení výslechu svědků. Výpověď svědků byla podle stěžovatele podstatná ke zjištění skutkového stavu, neboť stěžovatel popíral, že by řídil vozidlo v okamžiku jeho měření a tvrdil, že tuto skutečnost sdělil strážníkům; dále stěžovatel tvrdil, že strážníci neměli vozidlo v dohledu po celou dobu od jeho změření po zastavení. Rovněž tato námitka je nedůvodná.

Shora uvedená tvrzení uplatnil stěžovatel poprvé až ve správní žalobě, na což upozornil i krajský soud, který těmto tvrzením neuvěřil; vycházel přitom ze spisového materiálu, podle něhož nebyly ohledně osoby řidiče žádné pochybnosti. Tvrzení stěžovatele hodnotil krajský soud jako účelová, neboť je stěžovatel neuplatnil ani na místě spáchání přestupku, ani před správním orgánem prvního stupně, resp. v průběhu odvolacího řízení. Krajský soud konstatoval, že žalovaný rozhodl na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, který jednoznačně vyplýval ze záznamu o přestupku, resp. ze snímku pořízeného silničním radarovým rychloměrem, ze kterého nevyplývá, že by se ve vozidle nacházela ještě další osoba tak, aby mohlo dojít ke střídání na místě řidiče. Krajský soud tedy za rozhodující důkazy o spáchání přestupku pokládal záznam o přestupku ve spojitosti s fotografií pořízenou radarovým rychloměrem a konstatoval, že správní orgán

nepochybil, pokud za této důkazní situace neprovedl důkaz výsledkem strážníků. Z uvedeného je zřejmé, že krajský soud námitku stěžovatele vypořádal dostatečným a přezkoumatelným způsobem.

Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem uvádí, že pokud měl stěžovatel pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu, nic mu nebránilo jej rozporovat již v průběhu správního řízení. Jak ale vyplývá ze spisového materiálu, stěžovatel se na místě samém k podezření o spáchání přestupku nevyjádřil a netvrdil, že nebyl řidičem vozidla v okamžiku měření jeho rychlosti, ačkoliv by to v dané situaci bylo přirozené a logické. Ani v průběhu dalšího řízení nevznášel stěžovatel žádné námitky proti skutkovým zjištěním; proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal stěžovatel blanketní odvolání, které ani na výzvu žalovaného nedoplnil. K takové procesní situaci se Nejvyšší správní soud již vyjadřoval např. v rozsudku ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006 - 99, kde mimo jiné uvedl: *„Soud při svém rozhodování nesmí být omezen ve skutkových otázkách jen tím, co zde nalezl správní orgán [...]. Není však cílem soudního přezkumu ve správním soudnictví nabrazovat činnost správního orgánu. [...] nově prováděné dokazování tedy vždy musí směřovat výlučně k osvědčení skutkového stavu v době rozhodování správního orgánu; ke skutkovým novotám se zásadně nepřiblíží.“* V souladu s těmito závěry Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 22. 5. 2009, č. j. 2 Afs 35/2009 - 91 vyslovil: *„Je třeba v každém případě nalézat rozumnou rovnováhu, zohledňující jednak zásadu plné jurisdikce rozhodování správního soudu na straně jedné, a zamezující zjevným obstrukcím ze strany daňového subjektu na straně druhé, který si jejich existence v konkrétním případě mohl být dobře vědom, nicméně rozhodne se je uplatnit až v žalobním řízení z důvodu jakési procesní taktiky. Na provedení důkazů nově navržených v řízení před krajským soudem je proto třeba trvat tehdy, pokud (1.) soud přesvědčivě neodůvodní nadbytečnost jejich provedení (viz bod 42) a (2.) tyto důkazy nemohly být navrženy již v řízení odvolacím, a to kupř. proto, že odvolací rozhodnutí (resp. důvody, na nichž je založeno) bylo pro daňový subjekt objektivně překvapivé, anebo že toto řízení bylo zatíženo zásadními vadami (např. nebylo umožněno důkazní návrhy podat, finanční orgán je odmítl přijmout atp.).“* Obdobně např. v rozsudcích ze dne 25. 1. 2012, č. j. 1 As 148/2011 - 52, či ze dne 3. 2. 2010, č. j. 1 Afs 103/2009 - 232, pak zdejší soud uvedl, že v souladu s všeobecně uznávanou právní zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (zákony jsou psány pro bdělé) správní soudy zásadně nemohou napravovat procesní pasivitu účastníka řízení, který nebyl v průběhu správního řízení co do svých tvrzení a co do návrhů důkazů nijak aktivní a skutková tvrzení uplatnil poprvé teprve v řízení před správními soudy.

Důvodná není ani námitka stěžovatele, že krajský soud se nevypořádal řádně s tvrzením, že na fotografii z rychloměru, která byla stěžovateli předložena, nebyl záměrný kříž. Rovněž tato námitka byla stěžovatelem vznesena poprvé až ve správní žalobě a lze na ni vztáhnout shora uvedenou argumentaci o „skutkových novotách“. Krajský soud se i s touto námitkou vypořádal dostatečným a přesvědčivým způsobem. Tvrzení stěžovatele o absenci záměrného kříže je nadto v rozporu s obsahem spisu, neboť, jak správně konstatoval krajský soud, kříž je jasně patrný na fotografii pořízené silničním rychloměrem. Krajský soud posoudil zákonnost průběhu měření a uzavřel, že měření rychlosti silničním rychloměrem ProLaser III PL -DOK I, který byl ověřen ověřovacím listem, proběhlo v souladu s návodem k obsluze radaru a naměřená rychlost byla skutečnou rychlostí měřeného vozidla. S ohledem na uvedené, krajský soud nepřistoupil

pokračování

k provedení důkazu tzv. odborným posudkem předloženým stěžovatelem, neboť jej pokládal za nadbytečný; skutkový stav byl podle něj nepochybný a nebylo třeba jej doplňovat dalšími důkazy. Nejvyšší správní soud s uvedenými závěry souhlasí. O průběhu měření rychlosti vozidla neexistovaly skutkové pochybnosti, záměrný kříž se nepochybně nalézal na měřeném vozidle a naměřená hodnota tedy nemohla být zkreslena žádnými dalšími okolnostmi.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud věc posoudil správně a přezkoumatelným způsobem. Ze všech výše popsanych důvodů Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. posoudil jako nedůvodnou a zamítl ji.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, který měl úspěch ve věci, podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu